

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Władysław
Nazwisko: Dygas
Miejsce urodzenia: Radom
Data urodzenia: 17-11-1909
Imię ojca: Jan
Imię matki: Bronisława
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Teczka zawiera materiały śledcze dotyczące żołnierzy NSZ i WiN działających w latach 1944-1948 na terenie powiatu kieleckiego i radomskiego. W materiałach przechodzi osoba Władysława Dygasa ps. "Ryszard", "Czarny", "Maks". W okresie okupacji ww. był żołnierzem AK. W latach 1945-1947 walczył w kilku oddziałach NSZ na terenie powiatu radomskiego. Ujawnił się 8.03.1947 w PUBP Brzeziny. Zatrzymany przez UB 8.03.1948. W materiałach znajduje się wyrok WSR Kielce z 31.07.1946 na mocy którego Władysław Dygas został skazany na 5 lat więzienia. 30.03.1971 materiały śledcze złożono do archiwum Wydz. "C" KWMO nr 1245/III.	IPN Ki 013/983 (1245/III).	
Akta śledcze dotyczące żołnierzy AK i NSZ z powiatu radomskiego. W aktach śledztwa znajdują się materiały dotyczące Władysława Dygasa. W latach okupacji ww. był żołnierzem Armii Krajowej walcząc w oddziale "Szarego". W maju 1945 wstąpił do oddziału NSZ pod dowództwem "Beja". Następnie od lipca 1945 utworzył samodzielny oddział działający na terenie Radomia i okolic "dokonując napadów na obiekty państwowe i osoby cywilne". Ujawnił się 08.03.1947 przed PUBP w Brzezinach. Aresztowany 08.03.1948 przez WUBP w Kielcach. W teczce znajdują protokoły przesłuchania, ankietę ujawnionego z 1947 roku oraz karty ewidencyjne z lat późniejszych. Sprawę przekazano na drogę sądową. 13.04.1959 materiały śledcze złożono w archiwum Wydz. "C" KWMO pod sygn. 1890/III.	IPN Ki 013/1480 (1890/III).	

<p>Akta sądowe Władysława Dygasa i innych.</p> <p>Władysław Dygas, żołnierz podziemia niepodległościowego został zatrzymany 08.03.1948 przez funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa w Kielcach. W toku śledztwa został oskarżony o "przynależność do AK i NSZ, udział w napadach rabunkowych" oraz prowadzenie działalności podziemnej po ujawnieniu w 1947 r. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 31.07.1948 Władysław Dygas został skazany na 5 lat więzienia. Warunkowo został zwolniony z więzienia w dniu 11.03.1952. W teczce poza protokołami przesłuchań i rozprawy, znajdują się również karty ewidencyjne z lat 60 i 70, a także odmowa stałego wyjazdu zagranicznego do Kanady udzielona Władysławowi Dygasowi w dniu 8.06.1973 przez Wydział Paszportów Komendy Miejskiej i Powiatowej MO w Radomiu. Podstawą odmowy była działalność konspiracyjna ww. w oddziałach podziemia niepodległościowego po 1945 roku.</p>		IPN Ki 8/549, IPN Ki 8/550, IPN Ki 8/551 (SR 448/48).
---	--	---

<p>Teczka zawiera charakterystykę sporządzoną przez Wydział "C" KWMO w Kielcach w 1982 roku dotyczącą oddziału Władysława Dygasa ps. "Czarny". W latach 1939-1945 Władysław Dygas był żołnierzem AK na terenie Radomia. W maju 1945 wstąpił do oddziału NSZ pod dowództwem "Beja". Następnie wraz z grupą żołnierzy opuścił oddział "Beja" i utworzył samodzielny oddział pod swoim dowództwem. Oddział działał na terenie powiatu radomskiego, dokonując "napadów na obiekty państwowe i osoby cywilne". W październiku 1945 wraz ze swoją grupą przyłączył się do oddziału "Orlicza", a w maju 1946 do oddziału "Sokoła". Ujawnił się 8.03.1947 przed komisją likwidacyjną przy PUBP w Brzezinach. Po ujawnieniu utrzymywał dalsze kontakty z podziemiem. Zatrzymany 8.03.1948 przez funkcjonariuszy UB. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Kielcach został skazany na 5 lat więzienia. Warunkowo zwolniony z więzienia w 1952 roku. W kolejnych latach poddawany regularnej inwigilacji przez organy bezpieczeństwa PRL. W 1973 roku otrzymał odmowę na stały wyjazd zagraniczny do Kanady. Teczka zawiera kwestionariusze osobowe żołnierzy oddziału W. Dygasa, ankiety oraz obszerną charakterystykę oddziału.</p>		IPN BU 0173/172 (Charakterystyka nr 244, p. 223).
--	--	---